Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
Svoboda 30 Montgomery Street
Jersey City N J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 31. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛЮТОГО 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 8, 1980 No. 31. VOL. LXXXVII.

СЕНАТОР ДЖАН ҐЛЕНН ПРО УКРАЇНСЬКІ ЗМАГАННЯ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Сен. Джон Ґленн

Вашінґтон, Д. К. — Сенатор Джан Ґленн (демократ з Огайо) в тижні, коли українці в Америці відзначали День Незалежности і Соборности України, сказав членам Українського Конґресового Комітету Америки, що найновіша совєтська інвазія на Афганістан серйозно ставить у небезпеку стабільність вільного світу. „Ця остання совєтська дія, у пов'язанні з недавніми совєтськими втручаннями в Африці, на Середньому Сході і в Південносхідній Азії, виявляє ясно, що совєтська експансія мусить бути стримана", — сказав сенатор, додаючи, що якраз є час для вільного світу виявити свою тверду поставу супроти СССР.

Ці уваги сенатора були зроблені у Капітолі під час відзначення 62-ої річниці Українського Дня Незалежности. „Святкування цього Дня Незалежности є особливо на часі тепер, коли світ протестує проти іншого акту совєтської аґресії", — сказав Ґленн.

Далі у своєму виступі сенатор висловлювався з подивом про героїзм українських борців за волю в минулому і тепер, згадавши боротьбу українських дисидентів. Він закінчив своє слово ствердженням, що „відданість ідеї самовизначення серед українців, як і серед афганських повстанців, виявляє перед усім світом найвищої міри відвагу. Їхня незламна віра в свободу мусить одного дня втілитися в дійсність, а тимчасом всі ми повинні допомагати їм в який тільки можливий спосіб".

Управа Комітету Вечерниць „Червоної Калини" інформує про підготову до цьогорічного балю

Під час відвідин у редакції „Свобода" Сидять (зліва): п-ні Іванна Ганкевич, п-ні Христя Навроцька, ред. Любов Коленська, п. Стефан Рудик та адв. Володимир Стек.

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Л. К.) — У п'ятницю, 1-го лютого ц.р., тут до редакції „Свобода" завітала Управа Комітету Вечерниць „Червоної Калини" — п. Стефан Рудик — голова, п-ні Христя Навроцька заступник голови, п-ні Іванна Ганкевич та п. Володимир Стек — члени Комітету, поінформувавши про підготову та програму цьогорічних, уже 29-их вечерниць.

Пані Христя Навроцька в розмові з редакторами сказала, що йдучи слідом традиції минулих вечерниць, на протязі яких перед очима батьків, рідні та численної публіки перейшли 800 дебютанток, — і цього року у суботу, 16-го лютого, , в Ню Иорку, в елеґантній балевій залі Рузвелт готелю при Медісон евеню і 45-ій вулиці, відбудуться вечерниці „Червоної Калини", постійною метою яких є дати змогу молодим українським дівчатам увійти в товариське життя своєї громади — створити поміст, по якому оточені своїми рідними, вони ввійдуть у дорослий світ, відчуваючи одність із українською громадою.

Щоб передати тло праці, яка проходить у підготові вечерниць, п-ні Христя Навроцька пояснила, що цьогорічні вечерниці повинні пройти з успіхом, досі ж бо від кількох років, над влаштуванням цієї імпрези була тільки співпраця поміж пластовим Загоном „Червоної Калини" і Видавництвом „Червоної Калини", цього ж року ще включився у співпрацю Координаційний Комітет Українських і Українсько-американських Ветеранських Організацій, представником, якого є адвокат Володимир Стек та п. Роман Данилюк і п. Роман Кобрин від Братства Українських Дивізій-

(Закінчення на стор. 3)

Відбудеться Панель молодечих організацій

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю 23-го березня ц. р. в 2-ій год. по полудні тут в приміщенні Українського Народного Дому, , конференція Центральних Українських Молодечих і Студентських Організацій при УККА, влаштовує панель на тему: „Українські молодечі і студентські організації та їхній вплив на формування української людини". Спочатку цей панель був заплянований на 24-го лютого, але з огляду на переповнення календаря імпрезами, члени Конференції вирішили перенести його на інший день.

У панелі братимуть участь: Роман Юзенів (Пласт), Ігор Мірчук (СУМ-А), Андрій Шевченко (ОДУМ), Роксоляна Стойко (СУСТА), Андрій Прятка (ТУСМ), Євген Чижович (УСЦАК) та представник від „Зарева".

Д-р Аскольд Лозинський, голова Конференції та віцепрезидент УККА від молодечих організацій буде модератором цього панелю. Кожен панеліст промовлятиме протягом 10-ох хвилин, а опісля згідно з порядком дня, будуть запити і дискусія.

„Метою панелю є познайомити українську громаду з духовною працею усіх молодечих і студентських організацій та започаткувати для них організаційну кампанію", — сказав д-р Лозинський.

Організатори вже зробили заходи, щоби громадські і церковні чинники проголосили березень — „місяцем молоді".

ОТЕЦЬ Ф. ІСТОЧИН ПРОЧИТАВ МОЛИТВУ В КОНҐРЕСІ ЗСА З НАГОДИ 62-РІЧНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Вашінґтон, Д. К. — Отець Франко Іточин, ректор Української Православної Семінарії Св. Софії в Бавнд Бруку і секретар Владики Мстислава, Митрополита УПЦеркви, прочитав Молитву Дня Української Незалежности в Конґресі при відкритті його 24-го січня. Молитву з нагоди Українського Дня Незалежности в Конґресії читають щороку. Тут подаємо повний її текст:

„Небесний Отче, ми живемо в трагічних часах, бо мир усього світу загрожений певним урядом, який силою й розбоєм загарбує землі, що не його. Стражданням і болем позначений початок цієї декади і кров'ю незчисленних Авелів знову напоєна Земля. Наш власний Уряд понижений і зневажений закордоном, — його репрезентантів полонили ті, які хочуть добитися свого за будь-яку ціну.

Поглянь з ласкою, о Господи, на зібраних тут сьогодні, бо Ти призначив їх на ці відповідальні місця у цій країні. Увінчай їх правдою, мудрістю і вірним уживанням сили та влади. Дай, щоб кожна нарада і кожна ухвала їхні віддзвічували правдивим служінням для добра всього людства. Амінь."

ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (Н.І.). — Старанням Українського Конґресового Комітету, Відділу у Філядельфії, очоленого проф. д-ром Петром Стерчом, відбулося у Філядельфії врочисте відзначення 62-их роковин проголошення Української Державности і 61-их роковин Соборности України, що завершилося урочистими Архиєрейськими Службами Божими в катедральних храмах обох віровизнань — Української Католицької Церкви і Української Православної Церкви, дня 27-го січня.

Це відзначення здійснено в трьох стадіях. 21-го січня відбулося в Міській Ратуші проголошення Проклямації 22-го Січня Днем Української Незалежности для всіх мешканців міста. Проклямацію проголосив особисто посадник міста Філядельфії Вільям Ґрін, якого щиро вітала численно зібрана українська громада разом із жвавою групою українських дітей у вишитих одягах із різних українських шкіл. Їх супроводили Сестри-виховниці й учителі. 24-го січня в залі Міської Ради радні міста прийняли на своїм відкритім для публіки засіданні Резолюцію з нагоди річниці 22-го Січня. Ввечері 26-го січня відбувся врочистий бенкет з святковою програмою в приміщенні авдиторії Української Катедральної Школи.

Бенкет відкрив молитвою ВПреосв. Владика Мирослав Любачівський, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА. Програмою цього вечора керував д-р Петро Стерчо.

Програму розпочато співом національних гимнів — американського і українського — під акомпаньямент д-ра Андрія Шуля. Проклямації Самостійности й Соборности з 1918 і 1919 років прочитали представники молодечих організацій: Маріянна Михайлюк (МУН), Юрко Іваськів (СУМ), Мирон Касіян (Пласт) і Юлія Іхтіярів (ОДУМ).

Чільним гостем вечора з-поза української громади був посадник міста В. Ґрін, який виголосив дуже добре слово, виявляючи глибоке зрозуміння політичного становища України як поневоленої нації та загрози з боку московського комунізму, що саме доконав аґресії в Афганістані. В. Ґрін прочитав також Проклямацію, прийняту 21-го січня. Після цього Люїс Джансен, радник міста, прочитав Резолюцію з нагоди Дня Українсь-

(Закінчення на стор. 4)

Академія у Січневі Роковини на Фльориді

Голлівуд, Фльорида (Г. Ю.Т.). — В неділю 20-го січня в залі Українського Культурного Центру під патронатом Відділу УККА полудневo-східньої Фльориди відбувся надзвичайно вдалий концерт, присвячений Січневим роковинам. Вміло опрацьовану програму завдячуємо культосвітній референтурі Відділу Н. Мудрейко й Е. Крукові.

Концерт започаткував мішаний Український Національний Хор под дириґентурою М. Івашка відспіванням американського гимну українською мовою. Свято відкрив голова Відділу інж. О. Граб, який у своєму слові подав короткий перебіг українських Визвольних Змагань і з'ясував 300-літню боротьбу українського народу за самостійність. Головну святкову доповідь виголосив о. Л. Опока, колишній парох української православної церкви Лорейну, а тепер постійний житель Фльориди. Доповідач згадав про світлі дні наших перемог, почавши від гетьманів і не пропускаючи сумних невдач аж до Визвольних Змагань 1918-1919 років.

Після доповіді учениця середньої школи Е. Хом'як відіграла на фортепіяні „Українську думку" Присовського, захоплюючи публіку мелодійним ритмом рідної пісні.

Жіночий ансамбль під дириґентурою Е. Крука добре виконав патріотичні пісні, викликаючи рясні оплески на залі. До репертуару входили пісні:„ Ти, моя Вкраїно" — А. Гнатишина, „Пісня про Україну" — А. Майбороди, інж. В. Полярний продеклямував вірш „Свою Україну любіть" — С. Кандиби.

І цей раз, як і багато разів перед тим, до збагачення програми концерту додав багато талановитий піяніст-віртуоз Б. Сперкач, який виконав в'язанку українських маршових пісень, а їхні мелодії повернули декого з присутніх далеко в минуле, в час наших Визвольних Змагань.

Дальший тяг програми продовжував мішаний Український Національний Хор, який відспівав: „Живи, Україно" і „За рідний Край" — М. Гайворонського, „Та нема гірш нікому" — гармонізація М. Лисенка, та „Грай, бандуро" — І. Шамо. Пісні переплітали деклямації „Небесна Україна" у виконанні Н. Мудрейко і „Народе встань!", вірш власного укладу деклямував з великим чуттям сам автор — Т. Ванчицький.

На закінчення концерту відспівано „Ще не вмерла".

ПАРИЖ І БОНН ВИМАГАЮТЬ „БЕЗ ЗВОЛІКАННЯ" ВІДТЯГНЕННЯ СОВЄТСЬКИХ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ

Під час розмови президент Франції Валері Жіскар д'Естен (зліва) і канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт

Париж/Бонн. — Президент Франції і канцлер Західньої Німеччини проголосили у вівторок 5-го лютого спільний комунікат про негайне відтягнення совєтських військ з Афганістану, „без зволікання", називаючи совєтську військову інтервенцію „неприйнятливою" і такою, що витворила „серйозну небезпеку для стабільности в тих обширах і для справи миру".

Комунікат, виданий наприкінці зустрічі, — вони відбуваються що півроку, — поміж лідером Франції і лідером Західньої Німеччини, уважається західніми дипломатами за найсерйозніший вислів урядів цих країн проти совєтської аґресії на Середньому Сході. Він цілком солідаризується з становищем більшости членів Генеральної Асамблеї, що майже відразу вимагала негайного виходу військ СССР з окупованої ними країни.

Цей спільний комунікат обох лідерів зазначає далі, що їхні країни не мають наміру, стати посередниками поміж СССР і ЗСА у полагодженні конфлікту поміж ними, але також стверджує свою незмінну підтримку для принципів НАТО, за якими кожна країна — член НАТО, виступатиме спільно з усіма членами, якщо буде загрожена безпека одного.

Президент Жіскар д'Естен і канцлер Шмідт провели на цих важливих нарадах два дні, починаючи обідом в минулу неділю в Елісейському палаці і кінчаючи полуденком у цей вівторок.

Поруч з нарадами голів держав проходили і наради десятьох міністрів з німецької країни з такою самою кількістю їхніх відповідників з другого боку. Міністри обох країн обговорювали прерізні питання, які зачіпають інтереси обох країн, від сільського господарства до комунікаційних сателітів і нових військових танків.

ЗСА припинили доставу частин до комп'юторів в СССР

Вашінґтон. — Уряд ЗСА припинив доставу частин до комп'юторів у одній із фабрик Совєтського Союзу, яка виробляє вантажні авта, в рамках санкцій, що їх раніше заповів президент Джіммі Картер у наслідок інвазії СССР на Афганістан. Це підтвердили речники Пентаґону, які свідчили про постачання комп'юторів Совєтському Союзу перед сенатською комісією військових справ у понеділок, 4-го лютого.

Віталій Ґарбер, заступник підсекретаря Департаменту оборони, — який, до речі, є українського роду і займає становище, що його раніше займав Михайло Яримович, — заявив, що уряд ЗСА видав заборону на постачання частин до комп'юторів одної із совєтських фабрик вантажників на ріці Кама ще 21-го січня ц.р. у наслідок „постійних вісток, що ці вантажні авта входять в склад совєтських військ", що йде всупереч первісному договорі поміж ЗСА і СССР з 1971 року. В тому році ЗСА, пригадав Ґарбер під час зізнань в Сенаті, погодились вивінувати фабрику на Камі комп'юторами вартости 355 мільйонів долярів, застерігаючись однак, що СССР не вживатиме вантажників для військових цілей.

Але останньо появились вістки, що Совєтський Союз вживає цього типу вантажники у Афганістані. Ґарбер заявив, що перевірка урядом ЗСА, починаючи з 1975 року, коли згадана фабрика почала продукувати вантажники, виявила, що Совєтський Союз додержувався первісної угоди. Однак, у світлі останніх вісток рішення уряду ЗСА припинити доставу частин комп'юторів — оправдане.

Еллен Фрост, заступниця-асистентка секретаря Департаменту оборони, назвала інвазію СССР на Афганістан „актом прямої аґресії" і якщо її не припиниться, то вона „інспіруватиме ще ширшу експансію". Вона уважає, що Совєтський Союз не сподівався такої сильної реакції ЗСА у наслідок інвазії на Афганістан. „Совєтські лідери думали, що ми зацікавлені тільки у прибутках. Тепер вони свідомі того, що ми готові за всяку ціну протиставитись аґресії", заявила Фрост. На її думку відмова ЗСА доставляти Совєтському Союзу збіжжя і частини до комп'юторів заскочила совєтських лідерів, а брак заавансованого технологічного приладдя є „Архіллевою п'ятою" СССР.

У своїх зізнаннях Ґарбер також гостро засудив СССР за інвазію на Афганістан, стверджуючи, що це є доказом „єхидної настанови" лідерів Совєтського Союзу.

ПОМЕРЛА МАРІЯ МАНОРИК, ДРУЖИНА ДОВГОЛІТНЬОГО СЕКРЕТАРЯ 275-ГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У четвер, 7-го лютого 1980, тут померла на 82-му році життя Марія Манорик, довголітня членка УНСоюзу та дружина колишнього довголітнього тепер вже покійного секретаря 275-го Відділу УНСоюзу, Товариства Дарахівщина в Джерзі Ситі, Н. Дж.

Покійна народилася в 1898-му році в селі Дарахів, повіт Теребовля. Вступила в члени УНСоюзу в 1919 році. Полишила в смут ку численну родину та місцеву союзову громаду.

Д-Р В. ГОРБОВИЙ БАЖАЄ ВИЇХАТИ ДО ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ, ЗАСУДЖУЄ МЕТОДИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

Окружною дорогою на Захід продісталася копія листа д-ра Володимира Горбового, довголітнього політичного в'язня совєтських в'язниць і концентраційних таборів, до голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, яку друкуємо без змін.

„Голові Президії Верховної Ради СРСР Брежнєву від Горбового Володимира Григоровича, Івано-Франківська область, р-н Долина, с. Оболоня, вул. Зелена 27.

Жалоба

Радянське суспільство і цілий світ відзначають тепер четверту річницю підписання Заключного акту Гельсінкських нарад. Цей акт нарівні з Декларацією Прав Людини ООН, спрямований на оздоровлення міжнародного клімату, а зокрема на забезпечення елементарних прав людини і її родини. Адже сім'я є природним і основним осередком суспільства і держави. Сім'я повинна жити згуртовано разом, а держава має оберігати це родинне вогнище. Крім того кожна людина має право свобідно переміщатися та вибирати собі довільне місце перебування всюди. Ці благородні основні принципи суспільного ладу мають в СРСР силу закону. Вони є в пошані цілого радянського громадянства. Адже на Заключному акті Гельсінкських Нарад фігурує, тов. Брежнєв, Ваш власноручний підпис як голови радянської держави.

На жаль, я не маю змоги користуватися добродійством тих постанов Гельсінкських Нарад та жити разом зі своєю ріднею, хоч я і моя сім'я того домагаємося.

Я народився 30 січня 1899 р. в с. Оболоня, Долинського району, Івано-Франківської области. В мене є вища освіта. Карловий університет в Празі, а згодом Ягайлонський університет в Кракові присудили мені докторський научний степень. До війни я був членом Адвокатської Ради у Львові, під час війни я входив у склад польського Апеляційного Суду в Кракові, а по війні працював юрисконсультом у міністерстві земельних справ Чехо-Словаччини. В Празі я жив в гурті своєї сім'ї. Все і всюди я вів себе бездоганно, ретельно відносився до праці та користувався похвальною характеристикою свого начальства. Дотичні документи зберігаються в архівах Комітету Державної Безпеки УРСР у Києві. Очевидна річ, що названі посади могла займати лише людина зразкової моралі. Ніхто ніколи не притягав мене до судової відповідальности, бо ніколи в житті я не довершив каригідного вчинку. Отже згідно з діючою законною презумпцією невинности я є повноцінним і повноправним громадянином. Був я лише за часів культу особи Сталіна неслушно заарештований.

В 1972 р. я повернувся в рідні сторони. Однак органи соціяльного забезпечення відмовили мені в матеріяльній допомозі по старості. Я не маю ні пенсії ні інших засобів існування. Мій племінник силою вигнав мене з моєї хати, і я мусів шукати притулку в чужих людей. Мені грозить голодна загибель. Отже логічно виходить на яв, що я є тут лишньою і зайвою людиною.

Під час мого перебування й урядування в Празі я жив разом зі своєю ріднею. Ще тепер там по вул. Італьській

(Закінчення на стор 4)

Ще один пам'ятник тим, що боролися з „українськими буржуазними націоналістами"

Яблуниця. — Інформуючи про гірське село Яблуниця, що знаходиться у Надвірнянському районі на Івано-Франківщині, київська газета „Радянська Україна" пише, що в 1939 році після „історичного возз'єднання гуцули змогли взятися за нове світле життя. Та недовго довелося горянам жити по-новому. Щастя було затьмарене нападом фашистів".

Дальше газета повідомляє, що разом з „Радянською армією „визвольною" Західньої України, з „червоними воїнами пішло багато яблунівчан". Деякі загинули, а ті, хто повернувся додому „боролися з українськими буржуазними націоналістами, будували нове колгоспне життя". І саме цим „активістам мужнім воїнам визволителям" мешканці Яблуниців, мовляв, з „вдячності" за їхні „подвиги" поставили гранітний пам'ятник у центрі села.

Совєтські змагуни прибули до Лейк Плесид, критикують улаштування

Лейк Плесид, Н. Й. — У вівторок, 5-го лютого, прибула совєтська екіпа в числі 87 змагунів і змагунок, які візьмуть участь у XIII зимових Олімпійських ігрищах, які пічнуться у вівторок, 12-го лютого.

З групою змагунів прибули також тренери і невідступні „опікуни", які вже у перших годинах перебування в олімпійському селищі виступили з гострими заявами проти ЗСА та проти організаторів ігрищ. У короткій розмові з представниками американської преси, речники совєтської групи скритикували ЗСА за заклик до бойкоту літніх Олімпійських ігрищ, які мають відбутись цього року в СССР, та організаційний комітет зимових ігрищ, за невідповідні улаштування, зокрема мешканеві квартири.

Сергей Павлов, голова совєтської екіпи, заявив, що „це не є правильно бойкотувати будь-кого і нищити олімпійський рух", додаючи, що „наші змагуни прибули сюди, щоб змагатись у зимових ігрищах і ми не бойкотуємо їх, не нищимо олімпійського руху".

Юрій Сич, один із „опікунів" групи, назвав мешканеві квартири „найгіршими" в історії зимових ігрищ. Він відмовився відповісти на запит щодо специфічних недомагань.

Як відомо, після закінчення зимових ігрищ олімпійське селище буде передане федеральним властям та перетворене на в'язницю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N J
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City, N J 07303

Афганістан і „доктрина Брежнєва"

Відомий коментатор підсовєтських подій з „Ню Йорк Таймсу", тепер на пенсії, Гарри Шворц, у статті „Втрачені ілюзії" в „Нюзвік" з 28-го січня піддає аналізі ситуацію в Америці, коли її почала нещодавно знову „біда вчити" про справжню суть загарбницької політики Москви в світі, особливо ж в Азії. Чи то „коротка пам'ять", чи то якесь дивне небажання глянути правді в вічі, спричинило те, що в Америці забули досвід минулого і щойно Афганська криза, викликана Москвою, почала приводити до пам'яті не одного американця, включно з найвище поставленим — Першим громадянином цієї країни.

Численні політики ЗСА і ті, хто формує громадську думку країни та лідери приватного сектора казали американцям, що „холодна війна" проминула назавжди і що „совєтський ведмідь" сталінських часів, коли Східню Европу обернено в совєтських сателітів, перетворився у нешкідливого ведмедика для забави.

Якимсь дивним чином, — стверджує цей журналіст, — забулось те, що це не Сталін, але його наступники вдерлися і в Мадярщину (1956 рік), і вЧехо-Словаччину (1978 рік), як і в Східній Берлін в 1953 році, а найновіший вчинок Москви в Афганістані є всього-навсього застосуванням у житті „Доктрини Брежнєва", що її проголошено було в офіційному совєтському органі ЦК КПСС „Правді" ще в 1968 році і згідно з якою Совєтський Союз зобов'язався йти „рятувати" будь-яку країну світу, що мала б комуністичний уряд і якщо він був би під загрозою втратити владу. Цей комуністичний уряд може бути давнім чи щойно встановленим — така річ для Москви не має значення, бо їй вільно на підставі „брежнєвської доктрини" вмішуватися у справи іншої держави.

Натомість у Китаї завжди ліпше знають ціну міжнародній грі Москви. Китайські комуністи виявили і більше розуміння і ліпшу пам'ять у цім питанні. Вони засвоїли лекцію Чехо-Словаччини з 1968 року і постійно попереджували світ про „гегемоністські" наміри Москви і що ці наміри загрожують кожній країні, а не лише „країнам-дисидентам" із совєтського бльоку.

Але не так у ЗСА, тут сліпо вірили детантові і вважали, що СССР думає так само. Вказуючи на цей феномен, коли американські провідники різних секторів начебто самі бажали себе і інших дурити ілюзією, що найбільший конфлікт нашого часу — конфлікт Схід-Захід, якимсь чином уже зник, Гарри Шворц дає йому такі два пояснення: 1) почуття вини за В'єтнам, якщо мова про інтелектуалістів ЗСА, це охоплює і певних найвпливовіших діячів засобів масової інформації, які навіть по-новому, очевидно, помилково переписали історію Другої світової війни, де не СССР є і був агресором, а Америка; а СССР лиш „озброюється для самооборони"; 2) бажання торгівлі з Совєтським Союзом і більйонні зиски зі совєтських ринків збуту, якщо мова про бизнесовий сектор ЗСА і фармерів. Найкращою ілюстрацією до цього є майже однозгідний засуд ембарго президента Картера на продаж американського зерна Совєтському Союзові майже всіма кандидатами на президента, від „найправішого" Роналда Ріґена починаючи і на „найлівішому" Кеннеді кінчаючи. Виглядає, що ніхто з цих кандидатів на президента не розуміє, що совєтська аґресія, якщо її не спинити, коштуватиме Америці не втрачені фармерські поодинчі доляри, але саме життя цих фармерів.

Інвазія Москви в Афганістані є доброю перестогою для Америки поки ще не пізно, і можна сподіватися, що наука не „піде в ліс", і що пам'ять американців цим разом буде довша, ніж це було по досвіді і Мадярщини, і Чехо-Словаччини, бо сьогодні ЗСА вже не мають такої військової переваги над Совєтським Союзом, як це було тоді.

Нам, українцям, лише можна радіти, що країна, яка гостинно прийняла нас за своїх громадян, хоч і пізно, але позбувається небезпечної ілюзії про „миролюбність" Москви і починає всі аґресивні затії СССР бачити в правдивому світлі та робити конкретні кроки для оборони американських інтересів у світі.

Василь Маркусь

ЛИСТ ПАПИ ДО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ПІД ОБСТРІЛОМ КРИТИКИ РОСІЙСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ

[1]

Можна було сподіватися, що вийняткове послання-лист Івана Павла ІІ до Патріярха Йосифа з 19-го березня 1979 року, що порушував справу Тисячоліття Хрещення України-Руси, скоро знайдеться під атакою деяких кіл, зокрема росіян.1) На реакцію довго не прийшлося очікувати; хоча з датою 19-го березня, лист був опублікований щойно в червні в офіційній пресі Ватикану. Західні коментатори відразу зауважили, що Папа Іван Павло І займає дещо інше відношення до Помісної Української Католицької Церкви, як це було за Павла УІ. Він не промовчує самої унії, висловлюється з признанням про окремі традиції і структуру цієї Церкви, а головно нагадав публічно про її переслідування та її теперішню незавидну ролю. Папа закликав, щоб релігійна свобода стосувалася до всіх, в тому і до українців-католиків.

„Зарубіжна" реакція

Першими піднесли голову російські православні поза СССР. Паризький „Ле Монд" помістив 11-го серпня 1979 року статтю зфранцуженого православного теолога, професора семінарії св. Сергія в Парижі, Олівіє Клемен під вимовним заголовком: „Мова українських націоналістів — Іван Павло ІІ і православні". На цю статтю звернено увагу в Римі і Москві.

Клемен закидає Папі чи авторові папського листа, що в ньому неправильно представлено історію Володимирового хрещення і лінію успадкування Київського християнства. „988-ий рік для росіян це дата хрещення їхньої країни. Україна щойно значно пізніше почала уважатися окремою від тієї великої 'російської єдности' у формі 'Малої Росії'..."

Так само православний автор закидає Папі, що цей вживає назви „Русь", а не Росія, чим Папа піддає думку, що теперішня Україна — це єдиний спадкоємець Києва. Назагал, арґументи доволі відомі, взяті з російської схеми східньоевропейської історії про „триєдину Росію" та про безпосереднє спадкоємство Києва-Суздаля, Москви-Петербургу.1)

У дальшому автор у „Ле Монд" критикує Апостольську Столицю за відогрівання концепції Берестейської Унії, що нібито мало б іти врозріз з духом Другого Ватиканського Собору й екуменічних взаємин Ватикану. Вже сама згадка про унію, яка могла мати „щасливі, хоча тільки часткові наслідки", денервує російських православних. Зокрема вони бажають, щоб Ватикан, Папа й Захід мовчали про знищення цієї Унії в СССР. Сам Клемен визнає, що Сталін стосував насилля проти „уніятів", але це було відповіддю „насиллям на насилля". Клемен дуже дипломатично робить ілюзію, щоб не підносити справу уніятів ані в минулому, ані тепер, бо це шкодить екуменічним прагненням Сходу і Заходу.

Але головно заатаковано Папу за те, що він нібито пішов на поводах українських націоналістів, уживає їхню „мову" й арґументацію і вносить політику до міжцерковних взаємин. Українці католики, підносячи справу окремого патріярхату, звертають більше уваґу на політику, як на духовні справи чи різниці між православ'ям і католицизмом. „Їм ідеться про те, щоб духовно завершити свою націю". Це, очевидно, викликує реакцію — твердить Клемен — і доказом того вже є відкликання православно-римокатолицької конференції в Одесі речниками Московського Патріярха. Православний теолог з Парижу остерігає Папу, щоб „добре розважив, поки заплутається в українській справі"... 2)

Реакція Москви

Скоро після цього, бо 4-го вересня 1979 року зареаґував речник Московського Патріярхату, Митрополит Крутицький і Коломенський Ювеналій, керівник відділу зовнішніх взаємин Патріярхату. (Не важко догадатися, що ця відповідь узгіднена з політичними чинниками Кремля). Лист адресований до Кардинала Жана Віллебранда, голови Секретаріяту Християнської Єдности у Ватикані.

Ювеналій висловлює здивування, що такий лист за підписом Папи міг появитися, і пригадує невдоволення й критику різних православних кіл. Тих „різних" православних кіл аж так багато ще не було, бо й сама редакція „Докюментасйон католік" в Парижі, де кореспонденцію між Ювеналієм і Віллебрандом опубліковано, цитує лише вже розглянену статтю Олівіє Клемен.

„Міністер зовнішніх справ" Московської патріярхії заявляє, що лист Папи дає причину до публічної критики, якої домагаються його „співбрати в ієрархії". Перший закид Ювеналія стосується того, що листом до Кардинала Сліпого Іван Павло ІІ відійшов від духу і постанов Ватиканського Собору. Бо Собор твердив, що в екуменічних взаєминах для відновлення єдности не треба „нічого накидати іншим, якщо це не конечне".

(Продовження буде)

Софія Наумович

ПІДСУМКИ СЕЗОНУ З ПАРИЗЬКОЇ УКРАЇНИ

(2)

Дві студентки, Ліда Миколенко і Катруся Кудлик відспівали декілька пісень В. Івасюка, зворушливо інтерпретуючи „Червону руту" та „Водограй". Накінець виступив Л. Плющ з повідомленням про нову провокацію проти Миколи Горбаля, теж молодого українського композитора. Він сказав, що треба звернутися до французьких музик та дисидентів з таким ім'ям, як, наприклад, Розтропович, щоб протестували, проти совєтського вандальства. Допомогою тут стануть спогади Шостаковіча, який розповів про масове вбивство 250-300 українських кобзарів у 30-их роках. Треба теж бойкотувати Олімпіяду в Москві та протестувати проти московської „православної" делегації, що з Філяретом на чолі приїхала робити „екуменізм" і викликати симпатії до Олімпіяди. Поміж цими точками, Михайлина Фідик-Петрешко і Надя Мигаль-Іванюта продеклямували декілька цих віршів, що їх у Львові кладуть на могилу І. Івасюка. Піснею „Не пора" закінчилася програма, до участи в якій прибуло більш як завжди паризької публіки.

На грані між імпрезами старших і молодших був „Дитячий фестиваль", що його влаштував окремий комітет у днях „27 - 28-го жовтня. У його склад входило багато молодих жінок, що гарно прикрасили залю, розмістили дитячі малюнки на конкурс, та вели різні гри і забави. Дитячі виступи з деклямаціями, співами і танцями, та зокрема з інструментальним квартетом родини Мельників зі Східньої Франції, — становили програму, яка закінчилася роздачею нагород за дитячі малюнки, (першу нагороду дістала теж Мельниківна), за вправи в українській ботаніці з наліпленими зразками трав листя і квітів, та за вироби ручних робіт, що їх виконали діти у школі, чи на таборах. Сумівські діти дістали вирізнення за написання листів про горе дітей політв'язнів в Україні до французьких установ.

Відзначення 20-ліття вбивства Степана Бандери зорганізувало ОУФ 21-го жовтня при великій допомозі сумівської молоді. Крім відкриття голови ОУФ д-ра В. Косика і доповіді гостя з Мюнхену Степана Мудрика, решту програми заповнили вокальні й музичні квартети та деклямації сумівців з паризького та сошівського осередків.

Подібне відзначення 50-річчя вбивства Головного Отамана С. Петлюри 15-го грудня виконала вже сама сумівська й студентська молодь з доповіддю студента Мирона Митровича, деклямаціями Михайла Бублинського і Романа Митровича та співами дуету Л. Миколенко-К.Кудлик. Старших слухачів зокрема радувала доповідь, виголошена доброю українською мовою, з окремими підкресленням ролі Москви, яка своїм ганебним актом добилася не тільки смерти С. Петлюри, але й ворожнечі поміж українцями і жидами.

До менших, проте, цікавих молодечих імпрез, слід зарахувати у першу чергу „Вечір української старовинної музики", 24-го листопада ОУМФ-у з запрошеним проф. Аристидом Вирстою, який розказав про такі інструменти, як: кобза, бандура, ліра, цимбали, гусла та ін. інструменти, а Ганна Основич та Рене Зоссо проспівали декілька старовинних українських і французьких пісень при супроводі ліри та гусел. Вечір був дуже вдалий і дивував учасників, що в добу саксофонів і джазу, існує молодь, яка цікавиться старовинними і національними інструментами.

Цей же ОУМФ влаштував 21-го жовтня „Вареники" — учасники яких самі їх робили й самі їли. Попри чисто товариську мету, ця наша „національна страва" — це теж засіб для пригадування нашого походження.

Інша молодеча організація –Комітет народного мистецтва — зорганізувала 9-го грудня подвійну імпрезу: виставку і продаж зразків народної творчости та висвітлення фільму „Назар Стодоля" з 20-их років у підсовєтській Україні, не тільки україномовного, але й без будь-якої „любови до старшого брата". Шкода тільки, що не пояснено як він дістався до збірки відомих кіноаматорів Чайки-Дніпрового, які перебувають тепер у Канаді, а колись жили у Франції й деякі свої й чужі фільми тут залишили.

І врешті слід занотувати паризькі успіхи піяністки Зені Кушпети з Канади, яка разом зі своїм товаришем з балтіморської консерваторії Давидом Ріхтером, виступила у Люксембурзькій консерваторії у Парижі 28-го жовтня з концертом на два фортепіяни. Програма, складена з клясичної музики (Моцарт, Шопен, Брамс) викликала похвальні оплески серед українців і зокрема численніших французів. Цей самий концерт, з додатком ще Мендельсона та ін., вони повторили разом із молодим піяністом Мироном Митровичем у підпаризькій місцевості Антоні, де мале такий же великий, коли ще не більший, успіх. Концерт відбувся 15-го грудня у тамошній консерваторії, в якій студіює Мирон Митрович.

Здається, що за нецілих три місяці, український Париж не міг жалітися на „брак розваги", і то в українській атмосфері та на високому рівні.

ПЕРЕД ВИСТАВКОЮ МИСТЦІВ-НЕКОНФОРМІСТІВ У НЮ ЙОРКУ

(Л. В.). — В суботу українці Метрополії познайомляться з своїми двома особливими земляками — талановитими мистцями з Києва і Одеси на пересувній виставці їхніх творів і творів ще вісімнадцяти сучасних молодих мистців в Україні, що об'єднані однією назвою „Мистці — неконформісти з України".

Вже в п'ятницю, о годині 7-ій вечора буде зустріч цих мистців в Галерії ОМУА з представниками преси і організацій; офіційне відкриття заплановане на суботу 9-го лютого, на 2-гу годину по полудні.

Про всі дати і години цієї незвичайної виставки — виставки, подібної якій тут у нас ще, здається, не було — писала „Свобода" (ч.29) поміщуючи „Пресове повідомлення" організаторів виставки, та інтер'ю з ними в січні 2-го (ч.2) ц.р. Сьогодні ж — про відвідини мистців у понеділок 4-го лютого в редакції „Свободи", коли завітали до нас два молоді артисти малярі, які щойно півтора роки дісталися на волю, на Захід, зумівши крім своїх великих талантів, привезти у вільний світ і частину своїх творів, а що дуже незвичайно — і твори їхніх колеґ-мистців, які ще там.

Володимир Стрельников і Антон Соломуха були в редакції в товаристві свого приятеля і організатора виставки Ігоря Цішкевича з Тексасу; всі три мали одну і найголовнішу справу — довести до відома українців, читачів щоденника, і позмозі їхніх приятелів українців і не-українців, про відкриття цієї дуже і дуже особливої виставки, — вони бо хочуть, щоб ми всі оглянули її, і певні, що глядачі не будуть розчаровані: вони мають нам про що сказати.

В розмові час летів швиденько — таке все було цікаве. Ці двоє молодих українців розповідали про Україну, про свій виїзд з Рідного краю, про вивезення полотен і експонатів виставки взагалі, що було і тяжке і дуже коштовне; про радість коли в Мюнхені, в Парижі й у Лондоні їхню виставку зустріч осяйний успіх; про труднощі, — бо така пересувна виставка забирає силу -силенну часу, зусиль і гроша; що затрата сил на цю ціль не страшна лише тоді, коли є безмежний ентузіязм, молодість і віра у вільну творчість, коли не „соц. реалізм", а їх особисті естетичні позиції є єдиним критерієм творчости", — як це вони формулюють.

Наші молоді гості не прийшли до редакції з порожніми руками: вони принесли зі собою прегарно зроблені афішки, супровідні програмки, короткі біографічні дані, пресові „реліси" і течку „зіраксів" таких захоплених відгуків з виставки, про які лиш може артист-маляр мріяти, з часописів українських в Европі, англійських — у Лондоні, німецьких — у Мюнхені і польських. На програмці-запрошенні, наприклад, чудесне „Назустріч сонцю" страшенно талановитого Івана Марчука, львівського мистця.

Ось знайомимося з мистцем Антоном Соломухою з Києва. Він і сам радо і вичерпно відповідає на всі питання про його життя вдома, про науку, про пляни майбутні-творчі й особисті. Виїхати він зміг, бо закохався і одружився з студенткою із Франції, яка навчалася в Київському університеті. Дружина мусіла виїхати з Києва до Франції; він лишився сам, довго — цілий рік — добиваючись виїздної візи і собі. Нарешті дано йому три короткі місяці для відвідин Франції. Пан Антон вже додому не повернувся: дістав французьке горожанство і тепер він вільний артист.

Про нього в одній рецензії про пересувну виставку в Лондоні наших „неконформістів" (польською мовою) читаємо: „Найглибші переживання, оглядаючи виставку, — пише Маріян Боґуш-Шишко в лондонському „Дзенніку Польськім", — дали мені хіба праці Антона Соломухи (має по дідові частину польської крови); має він з собою шестирічні студії в Інституті мистецтва в Києві, а в останньому часі дев'ятимісячні перебування в Парижі. Він маляр і графік великої оригінальности і різноманітности візії з субтельним вичуттям кольору і цілковитим опануванням реалістичної техніки. Має потужної сили абстракції в різних техніках (олія, темпера, ґваш, акварeля), але одночасно в композиціях малярських, як і в графічних він часто фіґуративний, нав'язуючи до життя України".

А ось другий гість у цій трійці — Володимир Стрельников. Чому таке прізвище? Каже, що його дві бабуні українки, а дід один білорус, другий — росіянин. Він себе, уважає українцем. Його зродила й викохала південна Україна: він з Одеси. Як виїхав?—Був активним у пошуках духовости в малярстві, організовував „неофіційні виставки" і в Москві, і в Ленінґраді, і в Одесі мистців - неконформістів. Постійно був „сіллю в оці", і тому його „видворили", звелівши їхати через Ізраїль. Тепер він на постійному побуті у Мюнхені. Живе він з малярства. Мав у Мюнхені власну виставку. Початки покищо тяжкі. Тому що п. Володимирові з Одеси звеліли виїхати відразу, не було часу зібратися як слід. А ще про його участь у виставках малярів-неконформістів у СССР:ще вдома,беручи участь у загальних російських, так би мовити — вис-

(Закінчення на стор. 4)

†В. Несторович

З ДЕТРОЙТУ ДО НЮ ЙОРКУ

(1956)

(Світлій пам'яті автора)

(1)

I

Рішення було тверде, але всім видалось несусвітнє. Що? В найгарячіший час до Ню Йорку? І там думаєте залишитись аж цілий тиждень? Це мали б бути ваші вакації? У вересні — то так, але хіба не в половині серпня?

Найбільше дивувались секретарки в „офісі", ця симпатична порода ввічливих жінок, які завжди роблять враження, що доглибинно переймаються вашими справами. В подяку ви ніколи не проґавите висипати цілий міх похвал, коли котрась із них з'явиться в новій сукні чи капелюшку.

Імперіяльний експрес, що мчить із Чікаґо, швидко охолоджує, ба навіть заморожує всі тривожні думки про спеку. У ваґоні зимно, як в „айс-баксі", не тільки моя дружина обкутується теплою всячиною. Дехто називає це „комфортабл"... Більшості пасажирів не спиться, хоч пробують це робити, прибравши різні мальовничі пози. Якийсь расовий американець поклав свої ноги високо на бильце переднього сидіння. Картина, до якої хоч-не-хоч привикай...

Ранком Ню Йорк дихає на нас жаром перетопленого заліза. А потім справна таксівка,готель при 5 евеню, купіль і обов'язкова (це ж неділя) мандрівка на 7-му вулицю до церкви. Між сотнями облич — одно знайоме і це вирішує програму дня. З пані Марусею, дружиною старого друга ще з віденсько-студентських часів, сьогодні популярного голови хору „Думка" (він сам у службовому відрядженні в Пітсбурзі) і з його гарненькою донею-студенткою Ксенею, їдемо купатись в океані. Підземка божевільно гримить залізом, заглушуючи розмову. Згодом величезний пляж, людське муравлище і синя гладь води з пінистими прибоями. Злизуємо сіль з губ, але купаємось довго і завзято.

Вертаючись до підземки, нехотя вплутуємось у розмову з типом, якого наставлення до українців недружнє. Легко відгадати походження співрозмовця, хоч акцентує свій американський патріотизм.

Хоч спека добирається . всіх фібрів тіла й томить до безтями, випиваємо безліч холодних напоїв і з виглядом правдивих туристів мандруємо днями по місцях, що зазначені в різних „ліфлетах". Ось імперіяльний стейтовий будинок, славний як 8-ме чудо світу. 86-ий його поверх не осклений і тим досконаліший своєю панорамою, ніж 102-ий. Зачаровані — не можемо відірвати очей від міста-гіганта, від стрункої архітектури хмарочосів і святинь, від кипучих вулиць і могутніх мостів, що кладуться в різних місцях навкруги острова Манґеттена. Добра карта в руках допомагає орієнтуватись. Обіцюєте собі піти в десятки замітніших місць, та... відомо — життя вистелене здебільша тільки добрими замірами. В розкішній Публічній бібліотеці (центр при 5 евеню) находите м.і. великий слов'янський відділ, в якому все приглушує... Росія. Питаєте — чому українські книжки відмежовані тільки в шухлядках маленьким написом, і довідуємось, що „Росія — це наймогутніша держава і російський нарід найбільший". Це вам повторяють, як папуги, на всі ваші арґументи.

В групі будинків Рокефеллера захоплюєтесь статуями Атласа і (в другому закуткові) Прометея, фонтанами й палісадниками, повними екзотичних квітів і рослин. Ось перед вами катедра св. Патріка — і ви надовго вражені монументальністю будівлі і незвичайним багатством вітражів.

У фінансовій дільниці Волл-стріту й долішнього Бродвею спостерігаєте головокружний рух „бизнесу" серед безлічі найбільших у світі банкових та забезпечених установ і недалекої славної Біржі...

Не маєте часу (бож і спека дошкулює!) на дальший огляд імпозантних музеїв та святинь. Вашу увагу притягує зразок наймодернішого будівництва — будинок Організації Народів (думаєте тут з гордістю про нову ратушу в Детройті!); потім китайський городок, Таймс-сквер у казковій нічній ілюмінації, Метрополітальна опера, ґігантичні готелі, залізничі двірці... в кількох днях не побачите всього зблизька. В пригоді стає вам 3-годинний об'їзд пароплавом острова Мангеттен, на якому збудований Ню Йорк. До речі, на пароплаві радіо-голосники інформують вас про все замітніше, куди сягає око під час цього об'їзду.

Чи їхати ще й до статуї Свободи, цього на весь світ славного дарунку французів свободолюбній Америці? Вирішаєте, що ні, бо елевейтор на статуї підносить вас лише до половини, а другу половину мусите по кручених сходах відробити ногами...

В той час ні одна крапля дощу не зрошує Ню Йорку. Ви з тугою думаєте про тінисті місця і повторяєте в повній щирості за С. Парфанович: „Люблю Діброву!"...

2

Зустрічні знайомі говорять з вами чимало про український Ню Йорк і цікавляться Детройтом, динамікою його громадського життя, поодинокими діячами і мистцями, плянами „зустрічі Хрущова" тощо.

„Чи у вас теж така спека?" — питають, стираючи піт з обличчя.

Напевно. Ми знаємо, що в Детройті (якщо там тепер погода) всі спливають потом від вологої спеки. І те, що нема різниці у високих температурах Ню Йорку і Детройту, ніби облегшує ваше страждання. Зате чимало різниць у дечому іншому.

„Як у вас тримається молодь?"Таке наболіле питання ставлять зчаста. З їх може надто оптимістичних слів виходить, що українська молодь у Ню Йорку тверда й рідну мову добре знає, вживає її залюбки в своєму середовищі, що читає книжки, відвідує національні академії, Літературно-Мистецький Клюб... Серед нюйоркчан Маруся Бек добре відома й популярна. Завидують нам, що вона в Детройті, і мають для неї багато признання. Ставляться з повагою до нашого міста, коли чують, що Кредитівка в нас більша, ніж їхня, що Детройт здобувся вже на власну газету, що придбав аж три громадські оселі в близькій околиці міста (Діброва, Понтіяк, оселя СУМА „Київ"), що має, крім Капелі бандуристів, ще й „Трембіту". Та й самі вони гордяться своїми найновішими надбаннями, зокрема наймодернішою парохіяльною школою, Народним Домом, Інститутом Джуса (так коротко називають Українсько-Американський Інститут).

Оглядаємо обидві просторі залі Народного Дому, де знайомимось з відомим громадським діячем адвокатом Гуглевичем. Він на короткий час стає нашим „ґайдом": веде нас під школу, збудовану коштом двох мільйонів долярів. Вигляд будинку імпозантний. Тільки довкілля яскраво відбиває своїм контрастом. Та п. Гуглевич не довго дає нам цим турбуватись. Усе це довкілля — запевняє він — дуже швидко щезне. Вже випрацьований „проджект" дільниці з новітніми будинками, що стануть на румовищах цієї старини. Тоді й католицьку церкву св. Юрія розберуть і новий, величавий значно обширніший храм буде черговим осягом українців Ню Йорку. Школою не тільки вони гордяться, але й міська влада. Коли треба показати приїжджим достойникам зразкову модерну школу в цьому місті, то ведуть їх у цей будинок!

— А як з „українікою" в школі? — питаємо з ноткою тривоги.

— Зовсім добре, — впевняє нас шановний „ґайд", додаючи: в нас оо. Василіяни з ними можна легко договоритись.

Якщо так, то не дивно, що громадяни так швидко склали великі гроші. З довгу — як ми почули — вже не так багато залишилось.

∴

Бути в Народному Домі і не зайти до „національної бари Лис Микита", Це — беручи навіть до уваги особисту органічну нехіть до цих таємничо притемнених американських шинкарів під назвою барів, — було б щонайменше нельояльно супроти знаменитого Гірняка, що, стоячи за прилавком у „Лисі Микиті", додає частку свого артистичного сплендору до кожної чарки, поданої клієнтам, зменшуючи тим їх почуття „гріхопадіння"...

(Продовження буде)

Роковини Державности і Соборности України в Детройті

На світлині: Підписання Проклямації Дня Української Державности у Воррені, Міч. Ряд перший зліва направо: Ліда Колодчин, Святослава Жуковська, Тед Батес — посадник міста Воррен, Богданна Кальба, д-р Антін Жуковський — голова Метроп. Відділу УККА. Ряд другий: о. Константин Височанський, Іван Гришко, Ада Ляш, Зеня Серафин, мгр Оександер Серафин.

Так, як найбільш світлими подіями новітньої історії України були проголошення Самостійної Української Держави 22-го січня 1918 року та злука всіх земель України в одну Соборну Державу 22-го січня 1919 року, так само відзначення цих подій є найбільшою урочистістю українського народу. У поневоленій Україні відзначення цих світлих подій відбуваються таємно перед жорстоким КҐБ, у країнах вільного світу відзначує їх українська спільнота урочисто.

Відзначення цих світлих подій відбулися в Детройті у неділю 20-го січня. Український Конґресовий Комітет, господар відзначення, інтенсивно підготовляв їх, щоб вони випали справді величаво. Багато уваги приділено популяризації української визвольної боротьби за національну державу серед американських урядових, політичних, наукових та адміністраційних кіл. Святочне підписання Проклямації Дня Української Державности в столиці стейту Мічиґен-Ленсінґ відбулося 10-го січня ц.р., а згодом у різні дні відбувалися такі акти в Детройті та майже в усіх довколишніх містах метрополії. Про відгук на нашу акцію серед урядових чинників свідчать листи-привітання від багатьох конґресменів, сенатора К. Левіна та інших високопоставлених осіб. В них вони виявляють прихильність до українського народу в його боротьбі за волю.

Святкова академія-завершення відзначень, почалася о год. 3:30 пополудні у Фіцджералд гай скул у Воррені (периферії Детройту). На відкритій сцені яснів золотистий тризуб з історичними датами обабіч. Національні прапори по обидвох боках, а по середині організаційні вводили учасників у святковий настрій. На тлі хору „Бурлака" Марія Лончина-Лісовська відіграла на фортепіяні американський гимн. В'язанкою стрілецьких і дивізійних пісень хор розпочав програму. Бадьорі стрілецькі пісні, а згодом „Блажен муж" — київський напів в обробці А. Гнатишина, складалися на вступну частину. Д-р Антін Жуковський, голова Метрополітального Відділу УККА, відкриваючи святкування, вказав на світлі історичні Акти 22-го січня 1918 і 1919 років, які були виразником волі багатьох поколінь української нації, стали ядром об'єднання нових поколінь у боротьбі за невід'ємні права на власну самостійну державу.

Містоголова Метрополітального Відділу УККА мґр Олександер Серафин відчитав Проклямацію губернатора Вільям Дж. Міллікена, якою проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежности в стейті Мічиґен, закликаючи населення прилучитися до української спільноти для гідного його відзначення. Мгр Олена Лісківська, містоголова Метрополітального Відділу УККА, відчитала одного з листів, а саме листа генерала Петра Григоренка, що з незалежних від нього причин не прибув на ці святкування виголосити заплановану святкову промову. В цьому листі генерал пише: „Прошу довести до української громади в Детройті і водночас оголосити, що я особисто є твердий непохитний прибічник єдиної неділимої соборної самостійної демократичної України. Свято державности є для мене велике свято"... (текст іншого листа-привітання в цілості поміщуємо окремо). Гучним аплявзом учасники прийняли відчитані слова генерала.

Привіт сенатора К. Левіна відчитала Рут Бродер, пояснюючи відсутність сенатора через поїздку на Близький Схід. В дальшому ході мґр О. Серафин відчитав список виданих проклямацій з приводу роковин Державности України, а саме: ради Комішіонерів повіту Вейн; Міської Ради Детройту, Гемтремку, Воррену; Найвищого Суду стейту Мічиґен, Інтернаціонального Інституту (усі вони були поміщені в програмці академії). Привітання посадника Детройту К. А. Янґа відчитав І. Мотіш, а п. Серафин представив присутніх представників поневолених Москвою народів та інших гостей.

Святкову промову виголосив відомий суспільно-громадський діяч, співкерівник радіомовлення „Душа України", інж. Василь Колодчин. У цій глибокозмістовній промові на основі незаперечних фактів промовець довів, що дії українського народу та його провідної верстви на рідних землях, а також дії української спільноти у вільному світі проводяться в дусі соборности. Самостійність України є тісно пов'язана із боротьбою за самостійність інших народів, поневолених московсько-совєтським імперіялізмом, і тому має більші можливості виходити на світову політичну арену, ніж будь-коли. Успіхи боротьби українського народу за свою державність мають щораз кращі вигляди.

Поему Яра Славутича „Правдоносці" виголосила Ліда Кучер з умінням мистця слова.

Чоловічий хор колишніх вояків Першої дивізії УНА „Бурлака" з Торонто, під мистецьким керівництвом Олега Хмеля, виповнив цілість вокально-мистецької частини Святкової академії. У першій частині крім уже згаданих пісень хор виконав: „Грай, бандуро" — слова Д. Луценка, муз. І. Шамо; „Пісня про Олексу Довбуша" — обробка Б. Крижанівського, та „Хор бранців" — слова Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, обробка Я. Бабуняка. Солював Василь Драбик. У другій частині хор виступив у мальовничих козацьких строях, виконуючи: „Пісню про Нечая" — муз. О. Кошиця, солісти С. Кривенький і А. Сорока; „Вічний революціонер" — слова І. Франка, муз. М. Лисенка; „Ой у полі верба" — стрілецьку пісню в обробці С. Гуміниловича, солісти А. Сорока і Ю. Хомин; „Пісню про Дніпро" — муз. П. Майбороди, соліст А. Сорока. Кожну пісню заля нагороджувала спонтанним аплявзом. Це був перший виступ цього славного хору в Детройті від часу його заснування. Його диригент Олег Хміль, — колишній мешканець Детройту, до речі, — зумів завести хорову дисципліну, такт та дикцію, чого часто бракує нашим хорам та поставив хор на добрий мистецький рівень.

Могутнім „Ще не вмерла Україна", що його відспівали стоячи біля тисячі учасників, закінчено академію.

Цілість урочистого відзначення роковин Державности і Соборности України випала гідно та достойно. Про це підкреслювали коротким словом учасники прийняття для хору, що відбулося безпосередньо по Святковій академії в залі Українського Культурного Центру. Це вислід дбайливої підготови комітету, а особливо членів-референтів, які виявили ініціятиву та вклали багато праці. Референтами, крім згаданих вище, були: комісія зовнішніх зв'язків — Е. Запорожець, С. Віхар, М. Віхорек; фінансова — Я. Базюк, З. Василькевич, І. Лотоцький, П. Семеґен; окремі члени: М. Зарицька, Л. Татух, В. Папіж, Рома Дигдало, В. Баран, Т. Назаренко та інші.

Василь Папіж

ПРИВІТАННЯ ГЕНЕРАЛА ПЕТРА ГРИГОРЕНКА

До української громади в Детройті.

Від усієї душі, від щирого серця вітаю Вас з найбільшим святом Українського народу — Святом Державности.

22-го січня 1918 року — день проголошення національної незалежности України, назавжди увійшов у новітню історію Европи як день світового значення. З цього дня вже ніхто і ніколи не насмілювався заперечувати існування Української нації. Большевикам, щоб вдержатися в Україні, прийшлось удавати з себе її прихильників і створити фальшовану українську республіку, так звану совєтську, а щоб затримати цю „республіку" в складі комуністичної імперії, проголосили облудний „Союз" совєтських республік і вжили жахливий терор. І ця облуда тримається до сьогодні. З цим миритися не можна.

Треба разом з усіма націями, що поневолені комунізмом, розірвати ту облуду і розвалити колоніяльну імперію. Але мало вирватись з лабет. Треба ще державу свою створити, а створивши, ще й захистити від замахів на її самостійність. Це дуже складні задачі для тількищонародженої держави. Щоб їх успішно виконати потрібна перше всього єдність нації. Той, хто групові, партійні інтереси ставить вище держави, той свідомий чи несвідомий, але ворог нації.

Бажаю Вашій громаді завжди пам'ятати це.

Нехай подумають про це і ті, хто погрожував порушити велике свято державности ради нікчемних групових амбіцій.

Зі святом Вас, мої Земляки! Повірте, нам з дружиною дуже прикро, що не святкуємо, як збиралися, це велике свято разом з Вами.

Нехай живе велике свято Державности!

Нехай живе самостійна, незалежна, соборна, демократична Українська Держава!

Нехай живе непохитна національна єдність українців у всьому світі, їхня постійна готовість до створення своєї національної держави!

Петро Григоренко

Управа Комітету...

(Закінчення зі стор. 1)

ників. Від Видавництва „Червона Калина" до Комітету входять такі особи: майор Йоахим Вишневецький, п-ні Христя Навроцька та п. Остап Винник; від пластового Загону, крім п. Стефана Рудика — голови Комітету, ще належить п. Є. Брожина.

Якщо йдеться про саму програму Вечерниць, — сказала п-ні Христя Навроцька, її відкриє п. Стефан Рудик, а представить цьогорічні, 24 дебютантки п-ні Іванна Ганкевич, яка є в постійному зв'язку з ними і займається збиранням їхніх світлин. Під час забави до танців приграватимуть дві відомі оркестри — Б. Гірняка та „Іскра".

Нав'язуючи до минулорічних вечерниць, п-ні Христя Навроцька теж згадала двох ентузіястів вечерниць, які померли в останніх роках, а це д-ра Володимира Ґалана — голову В-ва „Червоної Калини" і директора Петра Постолюка, довголітнього голову Комітету Вечерниць „Червоної Калини" та рушійну силу і ревного пропаґатора цих кожнорічних вечерниць.

Український Конґресовий Комітет Америки
Відділ у Філядельфії, Па.

запрошує Українське Громадянство на

ЗУСТРІЧ

з Ніною і Святославом

КАРАВАНСЬКИМИ

що відбудеться

в суботу, 9 лютого 1980 р., о год. 5-ій по пол.
в залі „Тризуба" у Філядельфії, Па.
при Broad Street

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього Бога, дня 29-го вересня 1979 р., несподівано, відійшов від нас у Вічність,

наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

сл. п.

РОМАН КОВАЛЬСЬКИЙ

Цією дорогою висловлюємо нашу найщирішу подяку о. д-рові Б. Волошинові, пароховї церкви Пресвятої Трійці в Керґонксоні, Н. Й. за відслуження похоронних відправ та теплі слова про Покійного, як теж слова потіхи і розради для нас.

Зокрема, щиро дякуємо Родині, Приятелям, Знайомим і Українській Керґонксонській Громаді, що так численною участю у похоронних відправах вшанували пам'ять Покійного та відпровадили Його на Вічний Спочинок.

Наша щира, глибока подяка ВП. пп. В. Ренерові і д-рові М. Барусевичеві, що в перших хвилинах нашого невимовного горя, сейчас прийшли до нас зі словами потіхи і розради та поміччю у влаштуванні похоронів і тризни.

Рівнож вдячні д-рові М. Барусевичеві за щирі й теплі слова про Покійного після Панахиди і в часі тризни.

Дякуємо від щирого серця Всім, що особисто, телефонічно чи листовно висловили нам співчуття у нашому горю, а Тим, що прислали квіти на останню дорогу для Покійного, наше щире спасибі.

Наша особливо щира подяка всім Жертводавцям, що в пам'ять нашого Дорогого і Незабутнього Мужа і Батька, склали свої пожерви на Служби Божі і добродійні цілі.

Приятелям і Знайомим, що в сороковий день смерти так численно прибули на Службу Божу, щоб разом з нами помолитись за душу Покійного, наша щира подяка.

Нехай Всевишній Господь винагородить Всіх щедрими ласками.

Горем прибиті:
дружина — ЗЕНОВІЯ
донька — УЛЯНА з Родиною

•

На Служби Божі зложили:
Д-р М. С. Барусевич, д-р Я. Я. Панчук, Д. С. Шпак, інж. Е. М. Смішкевич, І. Кволик, Т. М. Угорчак, д-р Т. Д. Самотулка, Р. Пиндус.

На Патріярший Фонд пожертвували:
по 100 дол. — д-р Т. Самотулка;
по 50 дол. — В. Н. Єреґа, М. М. Крижанівський, д-р Ю. Крижанівський, А. Лесів;
по 35 дол. — Осипа Черник;
по 30 дол. — П. А. Дідух, інж. Н. Колцьо, Українське патріярхальне Т-во в Керґонксоні;
по 25 дол. — В. Колцьо, д-р М. Я. Крижановський, М. Куриляк, інж. Е. М. Смішкевич;
по 20 дол. — д-р М. С. Барусевич, П. Н. Войновський, С. М. Зубаль, М. Хоманчук;
по 10 дол. — М. О. Бодлак, Л. Бубела, інж. Ю. Гошовський, М. Ґерус, З. Савчук, Д. Д. Стасюк, М. Стефанишин;
по 5 дол. — Р. Федьків, І. Хоманчук, мґр П. Яців.
Разом .... 690 дол.

На Будівельний Фонд церкви в Керґонксоні жертвували:
по 25 дол. — С. Орловський;
по 20 дол. — д-р І. Гура;
по 10 дол. — М. О. Бодлак, З. Н. Гук, В. Н. Єреґа, І. Загаляк, В. Д. Католик, В. Квас, інж. Н. Колцьо, М. Крижанівський, М. Куриляк, В. Ренер, Я. О. Солук, д-р Т. Д. Самотулка, інж. Е. М. Смішкевич, М. Стефанишин, М. Н. Хоманчук.
по 5 дол. — М. Ґерус, О. Ляшкевич, Д. Д. Стасюк, Р. Федьків, І. Хоманчук і Д. С. Шпак.
Разом .... 195 дол.

На Науковий Інститут у Гарварді зложила 25 дол. п-ні М. Холєвчук.

На Український Музей в Ню Йорку зложили:
по 15 дол. — 89-ий Відділ СУА в Керґонксоні;
по 10 дол. — інж. Я. Н. Бігун.

Концерт переможців Міжнародного Музичного Конкурсу

Ню Йорк (М. В.). — З серії міжнародних концертів, 10-го березня ц.р., о год. 8-ій вечора в Alice Tully Hall at Lincoln Center виступає „New World" струнний квартет — переможець 1979 року Naumburg Chamber Musik Competition.

В складі цього квартету є українець Юрій Василакій, віоліст.

В 1970 році після закінчення музичних студій у Джуліярд, Юрій був покликаний до армії. Відбув чотири роки військову службу в Білому Домі за своїм музичним фахом. У 1974 році Юрій був запрошений до Симфонічної оркестри до Grand Rapids, Mich., рідного міста колишнього президента Дж. Форда.

В цьому ж році Юрій був співзасновником квартету „De-Vos". Після тріюмфальних концертів квартету та найкращих рецензій музичних критиків, квартет перейшов на самостійне існування, змінивши назву на „New-World".

За короткий час він досяг світового імени в музичному світі. Міжнародним дебютом квартету було награння платівок — Альбому (Vox Recording Artists), похвально оцінених фаховими музичними критиками. Бажано було б, щоб шанувальники музики тепло зустріли свого мистця як колишнього учня Українського Музичного Інституту та члена 25-го Відділу УНС. Програма концерту буде подана в оголошенні.

У ЛМКЛЮБІ ВИСТУПИТЬ ПИСЬМЕННИЦЯ І ПОЕТЕСА ВІРА ВОВК

Ню Йорк, Н. Й. — Об'єднання Українських Письменників „Слово", редакція журналу „Наше Життя" та Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорку, у п'ятницю, 8-го лютого ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу при 136 Друга евеню, спільно влаштовують вечір, на якому доповідатиме гостя з Бразилії, поетеса, літературознавець і професор університету в Ріо-Де-Жанейро Віра Вовк на тему: „Високі форми української культури". Вступне слово на цьому вечорі виголосить ред. Уляна Любович.

Ділимося сумною вісткою з Українською Громадою, що 29-го січня 1980 року, в Бостоні, Масс., відійшов на „Вічну Варту" і в п'ятницю, 1-го лютого 1980 року, був похоронений в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

сл. п. інж.

ВОЛОДИМИР ФЛЮНТ

УСС, четар УГА, сотник УВК, учасник Визвольних Змагань 1918-1921 рр., член Червоної Калини і Українського Філателістичного Товариства.

ПРИЯТЕЛІ

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 5-го лютого 1980 року в Детройті, Міш., упокоївся в Бозі

наш Найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО І ВУЙКО

бл. п.

Інж. ВОЛОДИМИР ТЕОФІЛЬ НЕСТОРОВИЧ

народжений 23-го січня 1895 року у Львові, Зах. Україна, громадський діяч, журналіст і письменник.

До війни учитель Високих Торговельних Курсів при Купецькій Гімназії у Львові.

ПАНАХИДИ були відправлені в похоронному заведенні Бугая в Детройті, у вівторок і середу, 5-го і 6-го лютого 1980 р., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 7-го лютого 1980 р. в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк. Тлінні Останки Покійного після похоронних відправ будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., де в суботу, 9-го лютого 1980 р. будуть зложені на Вічний Спочинок.

Важким горем прибиті:

дружина — АННА
братова — ОЛЬГА
братанок — РОМАН з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ОДАРКОЮ та РОМАНОМ ТЕОДОРОМ
братанок — БОГДАН з дружиною ЛЮБОЮ, сином МАРКОМ і доньками ЛІДОЮ, ДАНОЮ І МАРТОЮ
братанка — ЛІДІЯ БЛЮЙ з мужем РОМАНОМ і дочкою НАДІЄЮ
братанок — ОРЕСТ з дружиною КЛЯВДІЄЮ
сестрінка — МАРТА ДИЧЕВСЬКА з мужем ЮРКОМ, сином ХРИСТОФОРОМ і донькою РЕНАТОЮ
Рідні і Знайомі в Европі

Ділимося сумною вісткою, що дня 18-го січня 1980 року, відійшла у Вічність, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ТЕОДОЗІЯ з ДОРОШЕНКІВ СОЛОНИНКА

вдова по управителеві школи на Пасіках у Львові.

ПОХОРОН відбувся дня 21-го січня 1980 року на Янівському цвинтарі у Львові.

Про молитви за спокій душі Покійної просить, горем прибита Родина в Америці і на Рідних Землях:

в Америці:
дочка — ГАЛИНА ВЕРБЕНЕЦЬ з мужем АЛЕКСАНДРОМ
в Україні:
дочки —
НАДІЯ ДЕДЮХ з мужем ЕВГЕНІЄМ
НАТАЛКА ДЕНИС з мужем БОГДАНОМ
син — БОРИС з дружиною ЙОАННОЮ
та внуки і правнуки
і дальша Родина в Україні

65-ліття Миколи Бриня диригента хору „Дніпро" в Ст. Пол-Міннеаполісі, Міннесота

Проф. Микола Бринь

Кожна людина доживає у своєму житті певних дат, які є для неї важливими. Ці дати стараються найближчі з родини спеціяльно відмітити, чи то стисло у своєму родинному колі, чи то разом із приятелями. Коли ж, однак, людина має певні заслуги перед громадянством, тоді громадянство старається відзначити ці важливі дати окремим спеціяльним святкуванням.

Переважно всі люди на світі працюють. Зокрема ми, українці, що знайшлися поза межами нашої рідної країни, змушені працювати й то не легко. Ми працюємо в першу чергу для себе, для своєї родини, щоб мати середники до життя, але також багато з нас працює і на „народній ниві". І тут знову одні з нас вибирають собі працю, або вони вибрані обставинами виконувати працю у відомих інституціях, в установах, чи в політичних організаціях, де їх праця приносить їм славу і про них часто читаємо в часописах. А є знову такі, що вибрали собі працю тиху, яка не приносить розголосу. Ці останні своєю муравлиною працею не менше приносять користи своєму народові, ніж діячі зі славними іменами.

До цієї другої категорії людей належить диригент Микола Бринь. Пан Микола Бринь, який є і протодияконом української православної церкви, висококваліфікований музичний фахівець. Він закінчив ще в Україні вищу музичну школу у відділі гри на скрипці й у відділі диригентури. Приїхавши до Міннеаполісу, в короткому часі прийняв диригентуру в новоповсталім хорі „Дніпро" і безперервно провадить цей хор всі ці 22 роки аж до сьогоднішнього дня. Праця його в хорі була не легка, бо співочий матеріял був не фаховий, не підготований до співу. Бували співаки, що перший раз у своєму житті співали громадно під проводом однієї людини, дехто дістав перший раз у руки нотні скрипти, багато не вміло читати нот. Але пан Бринь, озброєний своїми добрими прикметами — великим фаховим знанням, терпеливістю, а при тому великою тактовністю, не відстрашив досі нікого від участи у хорі, тільки зумів вивчити і попровадити хористів так, що сьогодні хор може похвалитися, що належить до найкращих сучасних українських хорів.

Через хор „Дніпро" за ці понад двадцять років перейшло багато співаків; не всі вони залишилися його учасниками до сьогоднішнього дня, чимало залишило вже цей світ назавжди, чимало мусіло виїхати з наших міст-близнят із-за своєї праці. До хору однак зголошуються стало нові співаки, з котрих багато молодих віком.

Хор „Дніпро" під проводом диригента М. Бриня виступав безліч разів з власними концертами не тільки перед українською публікою, але також перед іншомовною, американською, по різних американських клюбах, шпиталях та коледжах, а також і в інших містах — Вайноні, Форго, Фергус Фолле, Мазепі, Вінніпегу й Чікаго, усюди завдяки праці диригента М. Бриня „Дніпро пригадував нашим громадянам українську пісню, а через пісню нашу славну минувшину, а при цьому виконуючи велику пропагандивну роботу серед чужого суспільства. Хор також записав себе вже у історію української музики, бо видав досі чотири платівки і видасть ще більше. І мабуть співатиме з оркестрою: останніми часами дійшло до нас, що одна з місцевих симфонічних оркестр, почувши наш хор, робить старання, щоб у цьому році виступити з концертом разом з „Дніпром", хором диригента М. Бриня.

Тож не дивно, що маючи на увазі заслуги свого дорогого диригента, хористи і приятелі хору — численні гості вшанували диригента ювілейним бенкетом з нагоди його 65-ліття.

16-го грудня 1979-го року, в день майже Святого Миколи — патрона диригента, зійшлися хористи з багатьма українськими громадянами, щоб подякувати диригентові за його працю. Головну промову виголосив інж. Іван Янович, перший і довголітній голова хору „Дніпро", за якою було багато привітів від організацій і поодиноких громадян. На закінчення п-ні Оксана Білий висвітлила прозірки з виступів хору і танцювальної групи під проводом Ярослава Білого, яка то група часто виступає з хором. Відспіванням многоліття улюбленому диригентові закінчено цей приємний вечір.

І.Я.

Рідна Школа в Клівленді

Українська клівлендська громада 13-го січня пережила кілька приємних і радісних годин разом зі своїми дітьми і молоддю на Рідно-шкільній „Ялинці". Ялинка відбулася після полудня, в залі школи української католицької парафії св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Вже при вході на залю ви могли відчути св'яточний настрій під впливом гарно прибраної залі, розставлених і свіжо накритих столів, живого гамору дітей в національних одягах та притишених звуків колядок, що доходили до вас, здавалось, із далекої України. Мимоволі нам, старшим, ввижалися далекі українські села, Різдвяна ніч, скрипіння снігу під ногами колядників і таке рідне „Бог предвічний".

„Ялинку" відкрив голова Т-ва Рідна Школа п. Ярослав Когут і привітав всечесніших отців: отця декана д-ра Федоровича, пароха української католицької Церкви св. Йосафата, і отця д-ра Тилявського, пароха української католицької церкви св. Покрови, учителів, батьків і гостей.

Коротку промову виголосив довголітній директор Школи Українознавства проф. Василь Іванчук, підкреслюючи виховне значення „Ялинки". Наша молодь, він говорив, росте під впливом безрелігійного, зматеріялізованого оточення; ми нашою працею в школі стараємось ставити немов заслону, щоб нею хоч частково відгородити молодь від впливів цього оточення. Ми стараємось своєю працею створити для молоді інший світ і в'язати її з цим світом ідейно; і сьогоднішня „Ялинка" є одним із засобів у цих наших намаганнях. Праця над вихованням молодого покоління сьогодні, говорив далі директор, дуже тяжка; вона вимагає тісної й інтенсивної співпраці багатьох чинників. Він просив батьків і громадянство підтримувати і співпрацювати зі школою, бо виховання молоді повинно бути журбою нас всіх.

Програму почали діти Садочка 33 Відділу СУА під керівництвом п. Топорович відспіванням кількох колядок. Потім учні — Реня Гнилка, Наталка Кріслата, Наталка Зорій, Христина Павлишин, Ліда Кулик, Крупа Маланчук, Христя Хома, Маруся Струк і Христя Павлюк, відограли п'єску „Чотири сестри". Шкільний дівочий хор під керівництвом п. Ліси Пащин відспівав „Іде звізда" при сольоспіві Марусі Дармохвал, „Щедрик" — при сольоспіві Нізі Кармазин, і „У Галицькій землі" — при сольоспіві Аді Петрини. Група учнів виконала збірну декламацію „Мій подарунок".

Драматизовану пісню „Ти, ялинко" виконали учениці II, III і IV кляс та хлопці VI, VII, VIII і X кляс . А далі слідували: дуже вдалий виступ учнів I кляси, англомовна кляса продеклямувала вірш „У зеленому автобусі", гарно описувалось Передшкілля, а Ліна Василина продеклямувала частину з драми „Різдво" — Привіт. На кінець всі діти в супроводі шкільного хору відспівали коляди: „Добрий вечір Тобі", „Бог предвічний", „У Вифлиємі...", „Небо і земля...", а інша група учнів виголосила св'яточні і новорічні побажання, так зване „віншування".

Всім хоровим виступам акомпаньювала Мартуся Ліщинецька. Хорові точки приготовила і кермувала цілою програмою п. Ліса Пащин.

Після вичерпання програми о. декан д-р Федорович провів молитву і поблагословив страви. Вечеря проходила при звуках коляд і щедрівок серед товариської гутірки. Після вечері голова Рідної Школи подякував учителям за підготовку програми, паням — за вечерю, а всечеснішим отцям і гостям — за участь.

Ялинка всім дуже подобалась, бо діти були добре приготовані і відважно та впевнено виконували свої партії; і композиційно програма проходила дуже вдало та в більшості складалася з групових виступів, охоплюючи майже всіх учнів школи. Кожна група після свого виступу залишалась на сцені і творила мольовниче тло для інших. У висліді такого порядку при кінці програми всі виконавці автоматично знайшлися на сцені і всі спільно завершили програму колядками.

У вечері взяли участь 230 учнів і біля 250 гостей. Мабуть організатори „Ялинки" сподівались більше гостей, бо деякі столи світили пусткою і залишилось багато страв.

Шановній Управі Рідної Школи і Високоповажним учителям школи належиться щире „Спасибіг". А ми, учасники,йшли з „Ялинки", сповнені приємними враженнями та надією, що і з цього нашого молоденького покоління нам вдасться вдержати при українстві хоч його частину. Яку частину — це залежатиме від дальшої виховної праці над ними, від праці їхніх батьків, школи, церкви, молодечих організацій і всього українського громадянства.

І. Микита

Швайцарський суд відкинув відклик Тайвану щодо олімпійських позначень

Льозанна, Швайцарія. — Швайцарський касаційний суд відкинув відклик Тайванського Олімпійського Комітету, піддержуючи рішення Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), що тайванські спортовці можуть брати участь в Олімпійських ігрищах тільки тоді, коли змінять офіційну назву країни (Республіка Китаю) та свій дотеперішній прапор і національний гимн. Це рішення виніс МОК минулого року, допустивши в той сам час спортовців Китайської Народної Республіки до участи в Олімпійських ігрищах.

Однак, Тайванський Олімпійський Комітет і його правний дорадник Алейн Вурцбурґер пляннують дальше добиватись скасування або зміни рішення МОК-у, уважаючи, що воно йде всупереч хартії Олімпійських ігрищ та становить наявне порушення правильника тих ігрищ. В цій справі Вурцбурґер вніс дві окремі скарги до швайцарських судів, які мають юрисдикцію у цих питаннях з уваги на те, що Швайцарія є постійним осідком МОК-у. Вурцбурґер заразом висловив побоювання, що під пресією МОК-у швайцарські суди можуть зволікати із внесеними скаргами. Він уважає, що тайванські спортовці не візьмуть участи в літніх Олімпійських ігрищах в СССР під умовами, на яких настоює МОК.

Натомість 18-членна тайванська екіпа має прибути до Ню Йорку під кінець біжучого тижня, щоб взяти участь в зимових Олімпійських ігрищах, які починаються 12-го лютого у Лейк Плесид, Н. Й.

Але й ця участь зумовлена деякими комплікаціями, бо один із тайванських змагунів, Ліанг Рен-ґуей вніс скаргу до стейтового суду Ню Йорку, щоб йому дозволили брати участь в ігрищах під офіційною назвою країни та під теперішнім національним прапором і гимном країни. В інакшому разі він вимагає від суду здержання ігрищ. Організаційний комітет в Лейк Плесид твердить, що у випадку зміни будь-яких правил чи заряджень, МОК може відкласти або й відкинути ігрища. Однак голова МОК-у Лорд Кілланін і його однодумці відмовляються від примінення таких санкцій до Совєтського Олімпійського Комітету, не зважаючи на вимогу багатьох членів МОК-у, в тому ЗСА й Канади.

Стейтовий суд Ню Йорку має на днях вирішити справу Ліанґа.

У міжчасі, організаційний комітет у Лейк Плесид, Н. Й., не допустив до олімпійського селища п'ятьох тайванських змагунів і трьох тренерів з уваги на те, що на їхніх документах були позначення „Республіка Китаю".

Д-Р ВОЛОДИМИР ГОРБОВИЙ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ч. 6 живе єдиний мій син Роман Горбовий зі своєю дружиною і дітьми. Всі вони хочуть прийняти мене назад у свій родинний круг і забезпечити моє існування. В тій цілі мій син Роман вислав мені сюди визов на постійне переселення в дружню Чехо-Словаччину, при тому взяв на себе обов'язок повного мого матеріяльного забезпечення. Цей визов є затверджений владою Чехо-Словацької Республіки.

Ще в травні 1979 р. я подав у Долині в паспортний стіл району відповідне прохання в справі дозволу на виїзд у ЧССР. Одначе в липні 1979 р. Обласна адміністрація Івано-Франківська відмовила мені у виїзді і поверненні до своєї рідні. Паспортний стіл в Долині повідомив мене 1 вересня 1979 р., що Виконком Івано-Франківської Области відхилив мою скаргу та удержав у силі своє первісне рішення в справі видання мені заграничного пашпорта.

Отже загалом і в цілому мораль отцих рішень влади СРСР така, що ця влада практично відмовляє мені в правах людини на існування, та відокремлює мене від моєї рідні, яка хоче і може зебезпечити мені послідні дні мого втомленого життя.

Прошу взяти до уваги моє трагічне положення та допомогти мені повернутися до своєї рідні, щоби я там міг спокійно діждатися кінця свого віку.

Оболоня 8 вересня 1979 р.

Д-р Горбовий Володимир

Таку саму скаргу я написав 1 вересня 1979 Першому Секретареві Ц.К. КП УССР В. Щербицькому."

ВІДЗНАЧЕННЯ...

(Закінгення зі стор. 1)

кої самостійности, що її ухвалила Міська Рада 24-го січня за ініціятивою радника Дж. Таюна.

Губернатора Пенсильванії Діка Торнбурґа представляв Антоній Новасіміс, голова Дорадчої Комісії Справ Культурної Спадщини, що прочитав Проклямацію з нагоди Дня 22-го Січня від Комонвелту Пенсильванії, а також привітав зібраних від литовської громади в Америці.

Українську громаду сердечно привітала сенаторка стейту Пенсильванії Дженет Райбман, батьки якої походять з Полтави. Вона представила спеціяльну Резолюцію стейтового Сенату з нагоди 22-го Січня, а п. Тома Дармограй прочитав подібну Резолюцію Палати Репрезентантів.

Доктор Стерчо представив радників Дж. Андерсона і Фр. Рафферта, а також представників міського судівництва — Йосифа Глянсей, головного суддю філядельфійського Муніципального Суду; суддю Д. Алессандро з дружиною і суддю Т. МекКормака.

Урочистим було вшанування на цьому святі Почесного Гостя — з врученням Грамоти „Українця Року" — о. шамбеляна Роберта Москаля, канцлера Митрополії, в признанні за його вклад у громадське життя: він — головний Предсідник СУК „Провидіння" та містоголова УККА, — а також за те, що завдяки його старанням відбулися відвідини Святішого Отця Івана Павла II у нашій Митрополичій Катедрі. Представив о. шамбеляна Роберта Москаля секретар УККА у Філядельфії Мирон Баранецький, а грамоту „Українця Року" вручив д-р П. Стерчо в супроводі ред. Лідії Бурачинської, голови СФУЖО й „Українки Року" з 1978 р., та мґр Івана Базарка, президента-електа СКВУ, який минулого року був признаний „Українцем Року". Отець шамбелян Р. Москаль відповів подякою і він же виголосив головну промову вечора обома мовами, наголосивши важливість свободи молитися, прославляти Бога, чого немає в поневоленій Україні.

Серед почесних гостей були церковні діячі: Митрополит Мирослав, о. Митрат і шамб. Мирослав Харина, який репрезентує УКЦ у СКВУ, з дружиною; о. Митрат Степан Біляк від Української Православної Церкви з дружиною; пастор д-р Іван Беркута від Української Баптистської Церкви з дружиною і світські — д-р Богдан Гнатюк, містоголова УККА; ред. Ігнат Білинський, секретар УККА; ред. Володимир Біляїв від Екзильного Уряду УНР як голова Української Національної Ради.

Серед почесних гостей присутніми були також: приятелька українців Сестра Гльорія Колеман, директор екуменічних і міжвизнаневих справ римо-католицької Архиепархії,та Сестра Міріям Клер, президентка Менор Джуніор коледжу.

З привітом виступив на бенкеті п. Мартин Раффель, директор Жидівського Американського Комітету в Філядельфії.

За головним столом ще сиділи координатори з представниками міста — В. Василащук, голова Української Американської Демократичної Партії, та д-р А. Шуль.

Обидва сенатори Пенсильванії — д-р Швайкер і Дж. Гайнц, надіслали привітальні телеграми.

В музичній програмі скрипкове сольо виконала відома вже нам у Філядельфії молода талановита скрипалька-віртуоз Меланія Купчинська, яка закінчує свої вищі студії в Бостоні. Вона прегарно відіграла музичні твори: Адажіо, Першу сюіту Себастіяна Баха, в'язанку пісень у гармонізації Романа Придаткевича та „Українську Рапсодію" Миколи Лисенка. Акомпаньятором була піяністка Лорі Адлер.

З рецитацією виступив у програмі д-р А. Шуль, який у власній інтерпретації виконав частину поеми Івана Франка „Мойсей".

Ансамбль бандуристів під майстерним проводом Володимира Юркевича з Нюарку виконав ряд українських пісень.

Після бенкету кінцеві молитви провели о. Митрат Степан Біляк і пастор д-р І. Беркута. Тоді розпочалася неформальна частина програми — баль під звуки оркестри „Зелене Жито" Орисі Гевки. Аранжер д-р Ярослав Бернадин.

Треба додати, що смачну перекуску перед бенкетом підготовили пані з Комітету Оборони Національних і Людських Прав, очоленого п. Уляною Мазуркевич. Дохід з буфету призначено вповні на потреби Комітету.

ПЕРЕД ВИСТАВКОЮ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

тавках, він вирішив організувати в Москві також виключно виставки мистців з України, хотячи цим довести, що не тільки в „центрі" все найкраще. Там воно лиш має більший розголос! Стрельникову вдалося такі виставки влаштувати двічі.

Про нього самого довідуємося і з його розповіді і з друкованої короткої біографічної замітки в мюнхенській газеті „Шлях Перемоги": „Володимир Стрельников народився в Одесі. Тут він і вчився. Перші свої виставки мав, від 1961 року почавши, а від 1974 — брав участь в неофіційних виставках в Москві, Ленінграді, Одесі. Його улюблені теми охоплюють сцени інтимних розмов, архітектурні мотиви та змалювання рідного оточення. Надзвичайно надхнений краєвидами і південим підсонням України, зокрема Чорного моря, Володимира Стрельникова захоплюють стародавні культури, які в його рідній стороні буйно процвітали, а саме: культури північних земель Причорномор'я і середньоземні культури, — його постаті часто нагадують кам'яні баби в степу.

У Стрельникових творах помітний психологічний елемент, про що він сам говорить. ...„Два протиставні начала борються в моїх творах і жадне з двох не може здобути перевагу: предметне і безпредметне, гладка поверхня й структура, вживання кольорів і відсутність їх, навчене і інтуїтивне - все це прагне до якоїсь меланхолійної рівноваги".

Третій з мистцями — Ігор Цішкевич, українець вже американський громадянин, сам він не маляр, але любить мистецтво. Познайомився він і заприятелював з нашими артистами-малярами в Україні, під час його дослідів і студій там: він вивчав український театр і мистецтво 20-их років на Україні. У великій мірі завдяки його спритові й умінню твори багатьох мистців неконформістів prезними шляхами і способами були перевезені на Захід, де вже їх склалося в цілість.

З Одеси не він сам. На виставці будуть показані твори біля десятка його ближчих земляків-одеситів. Не всі вони — українці, але всі з України: зросли на українському ґрунті. У політику вони не хочуть втручатися, бо вони вільні мистці, але сама їх поява у вільному світі, — каже Стрельников, — спричинена тим, що „ворог нищить взагалі культуру там,а нашу українську культуру — найбільше".

Перед ними намічений імпозантний плян праці — пересувні виставки по містах Америки й Канади і все, що з тим пов'язане.

За нами вже багато пропробленої праці: ось-ось появиться каталог виставок з кольоровими й біло-чорними репродукціями, зі вступною статтею трьома мовами: українською, англійською та французькою; зроблений вже швайцарським телебаченням фільм про „Виставочний Рух Українських Неконформістів", що його можна набути за плату — для цього треба фондів; майже готові й інші задуми Комітету виставки. Вже в друкарні видання брошури з вибраними поезіями Василя Голобородька з ілюстраціями мистця з України; вже домовлено про Каталог Виставки, присвячений Театрові „Березіль": друкується ювілейне видання твору Остапа Вишні „Чухраїнці" в мистецькому оформленні мистців з України та інше.

Мистці сподіваються, що українська громада Великого Ню Йорку привітає їх так само щиро, як це вже зробили наші поселення в Европі, і як ми самі вітали тут вже славних наших співаків, скрипалів, піяністів і диригентів, які в останньому десятилітті прибули до нас з України.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го ЛЮТОГО 1980 р.

КЛІВЕЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла 102 Відд., о год. 11:30 ранку в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. Річні збори відбудуться в неділю, 9-го березня ц. р., о год. 1-ій по пол. у вище згаданій залі. — А. Жгута, предс., М. Бобечко, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЛЮТОГО 1980 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7-ій веч., в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Вол. Шпирка, заст. гол., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр.